Riksdagen
Uppteckningar vid
EU-nämndens sammanträden
2026/27:6

SVERIGES RIKSDAG

Fredagen den 23 oktober 2026

---

§ 1 Jordbruks- och fiskefrågor
Landsbygdsminister Peter Kullgren
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 28–29 september 2026
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 26–27 oktober 2026

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Kära EU-nämndsledamöter! Klockan är slagen, och jag förklarar dagens sammanträde öppnat.

Vi välkomnar landsbygdsminister Peter Kullgren med medarbetare. Det är trevligt att ha ministern här – det var en stund sedan! Vi i EU-nämnden är glada när ministrar prioriterar våra sammanträden.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Vi svarar på frågor om rapporten, om det finns några.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor, och vi tackar för informationen.

Vi går raskt vidare till samråd inför mötet i rådet och till dagordningspunkt 3, Förordningen om fastställande av villkoren för genomförandet av unionens stöd inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Det handlar om en partiell allmän riktlinje, så det är ett mandat inför det beslutet som landsbygdsministern söker.

Anf. 4 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Vi har under året haft flera tillfällen att prata om förslaget till CAP efter 2027. Vid rådsmötet nästa vecka väntas medlemsstaterna anta en partiell allmän riktlinje för förslaget till ny CAP-förordning. Därefter vidtar trepartssamtal med Europaparlamentet och kommissionen.

Som jag har sagt tidigare är regeringens utgångspunkt tydlig: Den framtida jordbrukspolitiken måste stärka lönsamheten och konkurrenskraften och förenkla för både företag och myndigheter samtidigt som den bidrar till att uppfylla gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden.

Förhandlingarna i rådet har i stort sett gått i linje med regeringens ståndpunkter även om vissa ytterligare justeringar hade varit välkomna.

För regeringen har det varit viktigt att minska antalet tvingande åtgärder och öka handlingsutrymmet så att medlemsstaterna kan välja och anpassa åtgärder efter nationella och regionala förutsättningar och behov. Exempelvis har småbrukarstödet och omställningsstödet blivit frivilliga, liksom uteslutning av pensionärer från det grundläggande inkomststödet DABIS. Hade dessa delar i stället varit tvingande skulle det ha inneburit mer regler och administration med begränsat mervärde.

För vissa krav har det funnits ett behov av att förtydliga vad lagstiftningen innebär för att säkerställa att den blir hanterbar och inte medför nya, komplexa krav. Ett sådant område är definitionen av jordbrukare, där kommissionens förslag under förhandlingens gång visade sig otydligt och riskerade att leda till omfattande administration för företagen. Medlemsstaterna enades därför om att återgå till dagens definition av jordbrukare och krav på minimiaktivitet. Mot bakgrund av begränsningarna bedöms nuvarande regler ändå vara den bästa lösningen.

När det kommer till mål för miljö och klimat finns starka krav på att jordbruket ska bidra. Det finns flexibilitet inom CAP för exakt vilka åtgärder som ska vidtas men även horisontella krav från NRP-förordningen. Enligt NRP-planen, där CAP ingår, ska minst 43 procent av medlen användas till åtgärder som bidrar till miljö- och klimatmål. CAP-delen kommer att vara central för att nå dessa 43 procent. Vi välkomnar samtidigt att Sverige kan fokusera på de miljö- och klimatåtgärder som funkar bäst i vårt land.

Vad gäller djurvälfärd och djurhälsa innebär det liggande förslaget förbättringar. Regeringen är särskilt nöjd med att medlemsstater kommer att kunna ge stöd för åtgärder enligt svenska lagkrav som går bortom EU-krav på djurvälfärdsområdet. Det är en förbättring som först introducerades med förenklingspaketet av CAP, som ju trädde i kraft 2026. Det har möjliggjort att vi i dag kan ge stöd till kor på utomhusbete. Att kunna ge ersättningar för svenska djurvälfärdsregler som går längre än EU-regler är en viktig del i att ge incitament för en högre djurvälfärd.

Den viktigaste frågan för regeringen när det kommer till förhandlingarna har varit den stegvisa neddragningen och nivån på stödtaket för DABIS, det arealbaserade inkomststödet. Viktigt att notera är att DABIS hanteras inom ramen för förhandlingen om den fleråriga budgetramen och slutligen beslutas av Europeiska rådet. Det ingår därför inte i den kommande partiella allmänna inriktningen inom CAP.

Det irländska ordförandeskapet presenterade den 10 oktober ett uppdaterat utkast till förhandlingsbox, som i korthet är ett löpande dokument där de viktigaste politiskt känsliga frågorna och budgetnivåerna i den fleråriga budgetramen presenteras. I det förslaget har nivåerna justerats på ett sätt som inte kommer att drabba svenska företag på samma sätt som ursprungsförslaget genom höjda trösklar och tak. Medlemsstaterna kan välja att dra av det extra stödet till unga innan man tillämpar neddragning och tak.

Regeringen anser att förslaget ger förutsättningar att utforma ett stöd som är anpassat efter förutsättningar i Sverige och behoven hos svenska företag.

Regeringen kan ställa sig bakom en utformning som ger rimliga konsekvenser för svenska företag och välkomnar att även ordförandeskapet föreslår att den genomsnittliga stödnivån för DABIS kan vara lägre än vad kommissionen föreslagit.

Även om dessa bestämmelser ligger i förhandlingsboxen och därmed har klamrats i CAP-förslagen förväntar vi oss att flera medlemsstater tar upp detta på rådsmötet, eftersom det är en central del av förslaget och en viktig fråga för de flesta medlemsstater.

Sammanfattningsvis kan regeringen ställa sig bakom en partiell allmän riktlinje inom CAP-förordningen så länge ytterligare justeringar ligger i linje med regeringens övergripande ståndpunkter och inga större ändringar sker inför rådsmötet.

Anf. 5 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Tack, landsbygdsministern, för både genomgången och det tidigare arbetet med frågan!

Vi socialdemokrater tycker att mycket av det som tas upp är bra. Det är viktigt att man i den svenska hållningen premierar en robust livsmedelsförsörjning och livsmedelsproduktion. Vi tycker också att det är viktigt att se beredskap och ökad självförsörjning som en bärande del för hela EU i dagens säkerhetsläge. Det finns en bra inriktning där.

Vi socialdemokrater vill dock försäkra oss om att det som landsbygdsministern också lyft fram i dag i EU-nämnden och som rör hållbarhetsfrågor är starkt förankrat i den partiella inriktningen och inte har vattnats ur utan verkligen är bärande. Vi menar att det under de senaste åren har varit en backlash på området klimat och miljö. Djurvälfärden har inte prioriterats på det sätt man trodde när kommissionen ville lägga fram ett omfattande och brett paket för djurvälfärd. Det strandade ju. Därför finns det mycket kvar att önska på området klimat, miljö och djurvälfärd.

Ministern lyfte fram viktiga framgångar för nötkreatur i form av beteskravet och möjligheten att få ersättning. Vi socialdemokrater instämmer i att det är positivt, men vi vill få ministerns bild av hur miljö, klimat och djurvälfärd har förankrats i den här partiella inriktningen så att man kan känna sig trygg med att rösta ja.

Vi har ju hela vägen – både i EU-nämnden och i miljö- och jordbruksutskottet – lyft fram dessa frågor. Vi vill försäkra oss om att de är integrerade på ett sådant sätt att EU går i rätt riktning. Vi menar att man annars bygger in sig i återvändsgränder på de här områdena. Om man inte ligger i framkant kommer det att kosta, vad gäller både klimat och miljö och försörjning i framtiden.

Anf. 6 TOMAS BRANDBERG (SD):

Det är mycket som jordbruket ska leverera – bland annat arbete med klimat, biologisk mångfald och landskap. Det finns även ett stående löfte om minskad regelbörda och minskade administrativa kostnader. Här anser jag att det finns en målkonflikt. Kan ministern kommentera hur det går med minskningen av regelbördorna och de administrativa kostnaderna? Kommer branschen att hålla med om att det går åt rätt håll på den punkten? Jag vet att detta tas upp tämligen frekvent.

Jag har också en specifik fråga som handlar om taket för jordbruksstödet. Jag vet att det har diskuterats tidigare om regeringen skulle ha

mjukat upp sin linje kring vad som sagts om det stödtaket. Om ministern kan kommentera det vore jag tacksam.

Anf. 7 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V):

Fru ordförande! Tack, ministern, för genomgången!

Jag vill anmäla en avvikande ståndpunkt som hör ihop med hur vi tidigare har resonerat här. Vänsterpartiet vill att alla medlemsstater ska erbjuda stödet och att det behöver ligga en godkänd omställningsplan till grund för detta stöd. Planen behöver leda till faktisk omställning till mer hållbara och resilienta produktionssystem.

Vänsterpartiet vill att Sverige ska verka för att det finns ökade medel till stödet jämfört med tidigare genom att öronmärka en del av CAP-budgeten.

Anf. 8 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Vi ska hjälpas åt att försöka svara så bra som möjligt.

Målsättningarna vad gäller miljö och klimat liknar i stort dem som gäller för dagens CAP, men förslaget innebär ökad flexibilitet. Jag tror genuint att det kan vara bra med ökad flexibilitet eftersom Europas länder ser väldigt olika ut på många områden.

I Sverige har vi mycket skog – i andra länder har man inte mycket skog. Förutsättningarna för jordbruket i ett land som ser ut som Sverige är annorlunda än i de södra delarna av Europa. Men ambitionen och inriktningen läggs fast i NRP-planen, och 43 procent av medlen ska användas till klimat- och miljöåtgärder.

Jag är trygg med detta och tycker genuint att det är positivt att vi kan göra bättre saker med medlen. Det kan förhoppningsvis leda till att det på totalen blir bättre för svensk livsmedelsproduktion och att vi kan producera mer med mindre, vilket ju är nyckeln.

I jämförelse med många andra är Sverige också bra på att producera med mindre insatser av sådant som vi inte vill använda så mycket av. Våra svenska bönder är duktiga på att använda lite gödselmedel, man är duktiga på att använda lite växtskyddsmedel, lite antibiotika i djurvälfärden och så vidare. Det är bra om vi kan utveckla och premiera detta på ett något mer flexibelt sätt, eftersom det också har miljö- och klimateffekter. Det centrala här är dock ambitionen och inriktningen och vilka medel som är avsatta till vad, och det styrs av NRP-planen. Jag är därför ganska trygg med det.

Tittar man på djurvälfärdssidan är nyckeln att vi faktiskt får ge stöd via CAP när vi tar egna initiativ för en bättre djurvälfärd. Det handlar inte bara om nötkreatur, utan det handlar om att det nu finns en acceptans för det som inte fanns tidigare. Vi hade ingen möjlighet att göra det när det gäller kravet i vårt regelverk kring utevistelse vissa månader för mjölkkor, till exempel. När en finsk bonde får nästan 1 000 kronor mer per mjölkko än vad en svensk har blir det ju en orättvisa mot svensk mjölkproduktion. De hade det inte i regelverket, vi hade det i regelverket och fick inte ge stöd.

Nu har vi lyckats förhandla oss till att det ska gälla, och jag tror att det är väldigt centralt i arbetet för en generellt högre djurvälfärd att vi kan ge den här typen av stöd för den merkostnad som en ökad djurvälfärd ibland innebär.

Inte heller jag är nöjd med att kommissionen inte har gått fram med det som man har utlovat på djurvälfärdsområdet. Det är vi helt överens om. Det absolut bästa vore att den generella djurvälfärdskravsnivån höjs generellt i EU. Mer liknande förutsättningar vore bra framför allt för djuren men också för svenskt jordbruks konkurrenskraft.

När det gäller minskad administration tror jag att flexibiliteten i sig är en viktig del. Sverige har ju länge drivit på för den här typen av förenklingsarbete, och det här gör att vi nationellt kan förenkla.

Vad gäller stödtaket kokar det ned till hur svenska företag drabbas. Strukturen på jordbruksföretagen runt om i Europa ser väldigt olika ut. I Sverige har vi en del större enheter, och det var i de tidigare förslagen många som då inte skulle få del av de här stöden. Det centrala för regeringen har varit att vi justerar stödnivåerna så att svenska företag inte drabbas negativt. Den nivå som nu är föreslagen – även om ni noterade vad jag sa och var beslutet fattas om det – är acceptabel. Det vet vi ju, eftersom vi vet hur stora företagen är. Vi vet vilka som skulle drabbas i vilket läge och har naturligtvis också haft en nära dialog och utbyte med dem som berörs direkt av den här typen av reglering och ser ingen schism däremellan.

Vad gäller Vänsterpartiet uppfattar jag det som ett konstaterande av en avvikande ståndpunkt.

Anf. 9 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Tack ännu en gång till ministern!

Vi är tacksamma över att landsbygdsministern gör samma analys om att de svenska jordbrukarna har allt att vinna på högre ambitioner på dessa områden, eftersom man ligger längre fram än många andra inom både miljö, klimat och djurvälfärd. Det är alltså en korrekt analys.

Därför är det oerhört viktigt hur långt man fortsatt kan komma innan beslutet väl fattas. Nu är vi på sluttampen, och vi har all förståelse för det. Men det måste ändå vara möjligt att även under de sista förhandlingarna driva frågorna om klimat, miljö och djurvälfärd på ett sådant sätt att det blir väl hört av övriga medlemsländer. Vi förstår att mirakel inte sker på EU-borden varje gång, men vi ser ändå att ett land som visar att det går och att det dessutom är framgångsrikt och som med stark röst driver på i rätt riktning kan visa att det kan vara framgångsrikt även för andra.

Vi vill därför försäkra oss om att landsbygdsministern säger det han har sagt här i dag om klimat, miljö och djurvälfärd också i de sista förhandlingarna.

Allt annat som ministern har tagit upp och som också finns i våra tidigare skriftliga ståndpunkter delar vi ju. Det finns väldigt mycket bra där. Men vi tycker att betoningen på klimat, miljö och djurvälfärd behöver vässas lite till och finnas med också under de sista avgörande timmarna. Som sagt, inte för att vi tror på mirakel – vi vet att vi är i slutet av en väldigt stor förhandling – men för att det ändå är så att vi människor lyssnar på varandra och blir inspirerade av varandra. Därför spelar det roll vad ministern säger under de sista förhandlande timmarna.

Anf. 10 REBECKA LE MOINE (MP):

Tack, fru ordförande! Tack också till landsbygdsministern för dragningen!

Vi i Miljöpartiet har också under hela processen tryckt på vissa delar. För det första tycker väl vi att flexibiliteten har genomsyrat de här förhandlingarna lite väl mycket. Vi har full förståelse för att EU:s olika medlemsländer har olika förutsättningar, men vi har också en gemensam jordbrukspolitik som senare i processen blir en nationell strategisk CAP-plan där Sverige exempelvis har möjlighet att införa olika justeringar efter den svenska kontexten. Vi tycker därför att en del av just kopplingen till miljö, klimat och djurvälfärd ska läggas i flexibilitet snarare än i bindande krav, vilket vi gärna hade sett.

Ett exempel är omställningsstödet som blir ett viktigt verktyg för att hjälpa lantbrukare att utveckla sin produktion i en mer hållbar riktning. När det bygger på frivillighet och saknar krav på till exempel ekologisk produktion eller extensiv djurhållning ser inte vi att det faktiskt bidrar till att uppnå betade och öppna landskap, hög biologisk mångfald med mera. Därför hade vi gärna sett att det faktiskt fanns en tydlig motprestation i det omställningsstödet. Med mer regionala kretslopp och ekologisk produktion kan vi också göra EU mer robust och resilient för att kunna minska beroendet av konstgödselleveranser från det fåtal länder som i dag förser EU:s lantbruk till stor del.

Vad gäller finansieringen tycker vi att det också hade kunnat öronmärkas mer för det här omställningsstödet. Just den extensiva djurhållningen i EU är otroligt viktig.

När det gäller djurvälfärd delar vi ambitionen och viljan att exempelvis tillåta betesrätten inom hela EU. Det har Miljöpartiet drivit på under lång tid, så vi är väldigt glada över att det får gehör. Däremot behöver stödet till animalieproduktionen gå hand i hand med djurvälfärden, och därför hade vi gärna sett att det infördes gränser för djurtäthet, vilket inte nu längre finns, och då särskilt i nitratkänsliga områden även utifrån miljökonsekvenserna av detta. Sådana krav hade vi gärna sett var generella krav som gäller för nitratkänsliga områden.

Den svenska ståndpunkten har länge varit att man vill att det här ska bidra till att uppnå målen. Vi hade som sagt gärna sett att det vore skarpare uttalat i den svenska ståndpunkten att det *ska* bidra till att uppnå målen.

En annan del som vi har tagit upp många gånger och som inte heller kommer som en överraskning är att det här är en missad chans att koppla just den gemensamma jordbrukspolitiken till EU:s restaureringslag, där man hade kunnat använda och främja alla de lantbrukare som faktiskt gör ett otroligt viktigt jobb för ekosystemen inom EU. 80 procent av dem är i dåligt skick, och lantbruket är en nyckelspelare. Där är också den svenska regeringens ståndpunkt väldigt känd. Man har ju motarbetat detta å det kraftigaste, så det är väl mest att konstatera i form av en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet angående detta.

Anf. 11 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Jag kan säkerställa att jag även denna gång kommer att lyfta både djurvälfärd, miljö och klimat i det anförande som hålls på rådet. Det är en viktig fråga för Sverige, men vi tror att det är positivt med den ökade flexibiliteten. Jag ser inte det som en negativ eller en minskad ambition. Vi anser inte att det liggande förslaget innebär en lägre ambition, vare sig för miljö, klimat eller djurvälfärd. Det finns tvärtom flera positiva delar, som den horisontella gröna öronmärkningen för hela NRP-planen och

möjligheten att ge djurvälfärdsersättning för svenska krav som går bortom EU-krav och miljö- och klimatprioriteringar.

Som sagt, jag kan säkerställa att vi kommer att trycka på för det hela vägen.

Sedan behöver jag ju ha ett mandat härifrån i dag, så jag vill också säkerställa vad det här innebär. Om det inte blir några förändrade skrivningar, om det är det som är kravet här, har jag ändå möjlighet att säga ja till den allmänna partiella inriktningen eller inte? Det får vi reda ut här innan det är slut.

Till Miljöpartiet kan jag bara nämna kring flexibiliteten att det är ju inte en total flexibilitet gällande allting. Det här kommer ju med rekommendationer från kommissionen för de nationella antagandena och våra planer nationellt, och det finns också gemensamma grundvillkor som säkerställer att alla ska leva upp till ambitionerna.

Anf. 12 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Tack ännu en gång till ministern för den redogörelsen!

För oss socialdemokrater är det viktigt att det också trycks på i den sista förhandlingen på det sätt som vi nu fick en försäkran från ministern om. Det är för oss det tillfälle vi har.

Vi vill ändå få till stånd ett beslut här, så vi förordar att Sverige gör det man kan inom de här områdena. Från vår sida finns ett mandat att rösta ja.

Anf. 13 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Tack till ministern för de klargöranden som har gjorts! Med den försäkran om att man verkligen trycker på klimat och djurvälfärd kan även vi ställa oss bakom ett ja.

Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag vill bara försäkra mig om att landsbygdsministern kommer att begära ordet och framföra de här bitarna muntligen på mötet. Det är bara en nyfiken fråga.

Anf. 15 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Ja, jag kommer att begära ordet på denna punkt på rådsmötet.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag ska försöka sammanfatta detta. Vi kan väl ana oss till att det hos många i nämnden finns en uppfattning att det hade kunnat göras ett ännu bättre jobb när det gäller att få in starkare skrivningar om miljö, klimat och djurvälfärd. Samtidigt verkar dock mandatgivningen till landsbygdsministern – utifrån vad han muntligen sagt här om att in i det sista lyfta miljö, klimat och djurvälfärd – vara sådan att vi kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet och en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 4, Handelsrelaterade jordbruksfrågor. Det är en information från kommissionen, men det kommer att bli en diskussion. Här är ansvarig minister Benjamin Dousa,

men Sverige kommer att företrädas av Peter Kullgren. Vi ska alltså hantera mandat inför diskussion.

Anf. 17 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Liksom vid rådsmötet i juli kommer kommissionen att informera om läget i de handelsrelaterade jordbruksfrågorna.

Regeringen driver fortsatt på för ett ökat starkt och långsiktigt stöd från EU till Ukraina. Ukrainas anslutningsprocess är därför fortsatt prioriterad för regeringen.

Regeringen verkar också för att EU ska öka trycket på Ryssland och begränsa den ryska krigskassan. Ett sätt är att arbeta för att EU ska införa ytterligare handelsbegränsande åtgärder gentemot Ryssland och Belarus i form av högre tullar för de kategorier av gödselmedel som ännu inte omfattas av EU:s tulhöjningsregim.

Vad gäller transit av rysk spannmål genom EU, inklusive stulen ukrainsk spannmål, noterar regeringen de baltiska ländernas förslag om att ett totalförbud ska införas i hela EU. Regeringen kommer att ta ställning till frågan när ett konkret förslag har presenterats.

Regeringen beklagar att jordbruksförhandlingarna inom WTO fortsatt präglas av begränsade framsteg, särskilt mot bakgrund av de globala utmaningarna kopplade till tryggad livsmedelsförsörjning. Samtidigt välkomnar regeringen de framsteg som görs inom EU:s frihandelsagenda. Den politiska överenskommelsen med Filippinerna utgör ett viktigt steg framåt. Regeringen noterar även fortsatta framsteg i förhandlingarna med Thailand, Malaysia och Förenade Arabemiraten, även om ytterligare arbete krävs innan politiska överenskommelser kan nås.

Vidare välkomnar regeringen att de överenskomna tullsänkningarna mellan EU och USA har trätt i kraft sedan i somras och understryker vikten av att USA undviker nya handelsåtgärder som riskerar att skapa osäkerhet för företag och marknader. Att USA fortsätter med utredningar som kan resultera i nya tullar är därför bekymmersamt. Det är viktigt att USA fullföljer sina åtaganden och agerar konstruktivt.

Mot bakgrund av ordförandeskapets vägledande fråga avser regeringen att framhålla vikten av ett effektivt genomförande av EU:s frihandelsavtal. Regeringen anser att tullsänkningar och tullavveckling visserligen är centrala delar av frihandelsavtalen men att det samtidigt krävs aktiva insatser för att förbättra marknadstillträdet för EU:s jordbruks- och livsmedelsexport. Regeringen avser särskilt att ta upp behovet av effektivare processer för exportgodkännanden på tredjelandsmarknader, ett mer strategiskt exportfrämjande och ökad kunskap hos företag om de möjligheter som frihandelsavtalen erbjuder.

Vidare anser regeringen att det är viktigt att fortsätta arbetet med att undanröja kvarstående handelshinder.

Anf. 18 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Jag vill också här tacka ministern för redogörelsen och för en ståndpunkt som vi i mångt och mycket instämmer i. Vi vill betona att vi behöver en ökad beredskap och att detta är en viktig del i att bli mer självförsörjande och, framför allt, mer oberoende av Ryssland. Därför tycker vi att mycket av det som står i ståndpunkten är bra.

Men vi har två frågor här – de hänger delvis ihop – och ett konkret tillägg. Frågorna gäller detta med tullhöjningsregimen. Jag har också ställt dem till statssekreteraren vid miljö- och jordbruksutskottets möte tidigare.

Den första frågan gäller att vi vill veta hur det ser ut med beroendet efter tullhöjningsregimen. Hur har vi avvecklat vårt beroende av rysk import genom det här arbetet, och hur långt har vi kommit? Det måste ju finnas uträkningar om hur långt vi har att gå för att lyckas. Nu har vi tullar på 50 eller uppemot 100 procent. Vi vill ju växla över till annan handel, alternativt klara oss själva. Vi vill veta hur det går med detta.

Den andra frågan handlar om att det finns indikationer på att ryska jordbruks- och insatsvaror smugglas in via tredjeländer och att man märker om varorna och fuskar med ursprungsmärkningen. Även här vill vi se hur vi kan verka för att för att tullkontrollerna ska mota bort detta, alltså att man ser till att Ryssland inte kan få in sina varor på andra sätt. Vilket arbete pågår när det gäller detta, och har Sverige lyft den frågan? Detta var mina frågor.

Sedan gäller det fisken. Som vi har nämnt tidigare vill vi socialdemokrater se en ursprungsmärkning av fisk. Det är beklagligt att det fortfarande finns rysk fisk på våra tallrikar. Det har kommit en del rapporter i medierna om detta. Vi vet att fisken paketeras om i andra länder och sedan hamnar på tallrikar i EU. Det är djupt beklagligt att vi på detta sätt fortsätter att finansiera Ryssland.

Vi vill ju på alla sätt komma åt Ryssland mot bakgrund av det brutala anfallskriget mot Ukraina. Det är otroligt viktigt att vi inom alla sektorer gör vad vi kan, också på landsbygdsministerns område. Jag vet att det finns ett starkt patos för detta hos landsbygdsministern. Därför vill vi att det i ståndpunkten ska läggas till att vi vill ha en ursprungsmärkning av fisk.

Anf. 19 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Jag och mina medarbetare kommer att hjälpas åt lite med svaren.

Generellt försöker vi från regeringens sida, precis som Jytte Guteland säger, på olika sätt att komma till rätta med detta. Huvudansvaret ligger inte på mig, men just när det gäller livsmedelsprodukter, jordbruksprodukter och därtill kopplade produkter är det klart att jag har en tydlig roll.

Detta med ursprungsmärkning av fisk har vi tagit upp vid alla tänkbara tillfällen. Det är viktigt, men det är svårt att genomföra detta praktiskt och att få fullständigt gehör för frågan – det sistnämnda hänger troligtvis också samman med att det är svårt att genomföra det praktiskt. Jag tror att det i grunden finns en ganska bred gemensam syn här.

Generellt sett är ju Ryssland problematiskt när det gäller fisket. Vi har ju inga relationer med Ryssland, och de beter sig heller inte bra när det gäller fisket. Inte minst ser vi det i Östersjön, som vi ju ska prata om lite senare.

Jag har inga problem med att återigen säga detta vid mötet. Jag konstaterar också att vi har gjort det vid flera tillfällen tidigare.

Pegah får gärna komplettera detta.

Anf. 20 Kanslirådet PEGAH BEHSETA SUNDELL:

Tack för frågorna! Jag börjar med den första. Om jag förstod rätt avsåg den framför allt vilket beroende Sverige har av ryskt gödselmedel.

Det vi har sett är ett minskat beroende. Vi var ett av de första länderna som började fasa ut de olika gödselsorter som omfattas av den befintliga tullregimen. Det är också kopplat till att vi vill ha mer miljövänliga gödselsorter. Det svenska beroendet är alltså väldigt litet.

När det gäller siffror från kommissionen – detta diskuteras ju framför allt i andra rör än vårt – kan vi se att uppfattningen är att beroendet har minskat inom hela EU. Sedan har vi ingen exakt statistik på detta, för det är inget som myndigheterna har i uppdrag att bevaka kontinuerligt, utan det är kommissionen som gör detta.

Sammanfattningsvis: Ja, det har fått effekter. Det vi vill se är att ännu fler gödselsorter ska omfattas, både på grund av signalvärdet och för att vi vill att beroendet ska minskas helt och hållet. Men där finns det andra medlemsstater som inte riktigt gör samma bedömning.

Låt mig gå vidare till fråga 2. Jag förstod det som att den gällde insatsvaror som importeras och att det är svårt att kontrollera dem vid gränsen. Detta är man i kommissionen väldigt medveten om. Vi är ju en tullunion, och vi är beroende av de olika medlemsstaternas tullmyndigheter och hur kontroller faktiskt görs.

Jag vet att kommissionen är medveten om problemet. Sedan är tullagstiftningen och hur kontrollerna ska genomföras ett annat rör än vårt; det är Finansdepartementet som är huvudsakligt ansvarigt för de frågorna. Men kommissionen är medveten om att det på grund av felaktig ursprungsmärkning kommer in varor som inte ska finnas i EU.

Anf. 21 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Tack, ministern, för svaren! Det är bra att ministern tar upp detta med den ryska fisken och ursprungsmärkningen. Jag tänker att ingenting är omöjligt. Om det är många som tycker på detta sätt borde det också vara möjligt att få till detta. Kör på, tycker jag.

Anf. 22 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Jag vill tacka ministern för svaren på frågorna. Jag tycker att jag har fått svar på mina frågor på ett fullständigt sätt. Vi vill markera att det är viktigt att hålla fast i detta och att man också ser till att kommissionen får ut statistik. Man måste se om vi behöver kontrollera gränserna ännu noggrannare och lägga resurser på det. Det är ju också en del av ett sanktionspaket.

Detta med fisken tycker vi är viktigt att landsbygdsministern tar upp. Vi vill också trycka på att det också handlar om att samla stöd. Det finns fortsatt en vilja inom EU att sätta mer tryck när det gäller Ryssland – i vissa avseenden har det blivit bättre, till exempel när det gäller Ungern. Vi behöver se till att det blir ännu fler områden där det gör ont för Ryssland, och ursprungsmärkning av fisk är en sådan. I det här läget behöver vi växla upp arbetet gällande Ryssland snarare än att växla ned.

Nu går kriget i Ukraina in i en vinter. Man kommer att frysa och det kommer att bli ännu fler elavbrott. Vi har under hösten sett attacker som varit väldigt grymma. Ryssland verkar inte trappa ned utan snarare trappa upp. På andra sidan av Atlanten ser vi en president och en administration

som verkar i helt fel riktning. Därför är det som EU gör helt avgörande för att hjälpa Ukraina i det rådande läget.

Detta behöver jag inte på något sätt utbilda en minister om. Jag vet att ni inte har gjort annat än att verka i denna miljö. Men vi menar att när det gäller ursprungsmärkningen av fisk ska Sverige vara en ledande nation. Alla kan göra något, och Sverige kan leda detta och samla majoriteter för det. Vi tror att läget finns att göra mer på olika sanktionsområden. Därför vill vi att ministern inte bara lyfter frågan utan också arbetar för att likasinnade länder ska samlas kring detta.

Anf. 23 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V):

Fru ordförande! Vänsterpartiet ansluter sig till Socialdemokraternas medskick gällande ursprungsmärkning av ryska varor.

Anf. 24 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Frågan om fisk från Ryssland har hanterats i flera steg. Först arbetade vi specifikt med tullarna, som nu har gått in i området gällande sanktioner. Ursprungsmärkning av fisk har vi redan inom EU. Problemet är att märkningen avser fångstområde, vilket egentligen är rätt logiskt – det centrala när det gäller fisk är var den plockades upp. Det finns också ett stort intresse hos människor av att veta var fisken har kommit upp.

Nu har vi en annan dimension – vi vill helst inte handla fisk som plockats upp av ryska fartyg och beretts av ryska företag. Det är en annan sak. Då räcker det inte med ursprungsmärkning utifrån vilket havsområde fisken är upptagen i. Här finns det motsättningar. Det finns inte något enormt stöd i rådet för att ha en ursprungsmärkning som fokuserar på ursprungsland. Vi har inga problem med det, men det finns andra som har det. Men självklart fortsätter vi att lyfta frågan.

Då har vi klarlagt läget.

Anf. 25 JYTTE GUTELAND (S):

Vi vill bara vara tydliga och se till att detta lyfts, så att vi får med det. Vi utgår från att ministern gör sitt yttersta. Vi vill vara säkra på att Sverige gör det som vi tror att det finns en majoritet för.

Anf. 26 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag håller med Jytte Guteland. Det är inget konstigt med det här. Jag tror att det finns en majoritet i EU-nämnden för att vi inte ska importera några varor från Ryssland, oavsett om det är fisk eller någonting annat. Egentligen är det kanske snarare den diskussionen man borde ha i EU – att det ska gälla alla varor, oavsett vad det är för vara. Men det är naturligtvis jättebra om ministern lyfter detta i alla sammanhang där det är möjligt.

Anf. 27 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det här är någonting som vi i Miljöpartiet har drivit under lång tid. Vi är glada över att det nu kommer att nämnas och drivas av landsbygdsministern på rådet. Vi önskar lycka till med det.

Anf. 28 ERIK OTTOSON (M):

Vi har en övergångsregering som säger att den vill driva det här men ser att det finns väldigt små förutsättningar att få till en majoritet. Vi kan ha olika uppfattningar om det. Jag tänker på EU-nämndens fortsatta arbete – vi kommer inte att kunna skapa en situation där den ena sidan av svensk politik helt plötsligt får ett jättestort förtroende för den sittande övergångsregeringen och där denna i varje detalj uttrycker sig på ett sätt som är helt i linje med vad en eventuell ny regering skulle vilja. Om EU-nämnden varje gång vi har en sådan här situation ska sitta och ta om allt i detalj och köra samma sak en gång till och en gång till och en gång till för att det på något magiskt sätt ska uppstå ett sådant förtroende mellan de här två olika sidorna av bordet kommer vi att sitta här jättelänge.

Statsrådet har förstått vad det är han har fått för medskick från EU-nämndens majoritet. Han har tagit med sig det. Han känner sig tvungen att redogöra för att han upplever svårigheter att få ihop en majoritet. Det är hans ansvar att säga det. Det gör inte, upplever jag, att han på något vis säger att han inte kommer att lyfta detta.

Nu är vi på rond tre. Jag försöker mig bara på ett konstruktivt anslag för att vi inte ska fastna i de här frågorna hela tiden. Jag tror att vi har förstått varandra runt bordet. Det är bara det jag försöker säga.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Det är viktigt att komma ihåg att riksdagen har en ordning för hur en övergångsregering hämtar mandat för att kunna agera på EU-nivå. När majoriteter kan skifta är det viktigt att man försöker reda ut vad som ska ske på riktigt. Med respekt för allas tid och engagemang i olika frågor ska vi naturligtvis försöka hantera detta på ett så klokt sätt som möjligt. Jag uppfattar nog att det snart går att samla ihop det här.

Anf. 30 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Jag tycker att vi har haft en konstruktiv diskussion. Jag vill framhålla att jag tycker att det här är stora frågor. Jag tycker att vi har rätt att ha en dialog om hur:et, eftersom Ryssland fortfarande bedriver ett fullskaligt anfallskrig i Ukraina. Vi kan ha synpunkter och vilja ha med frågor där vi ser att flera växer in. Det är ingenting som vi tycker att det är konstigt att vi vill lägga några minuter på.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det muntliga ordet gäller i EU-nämnden. Det har skett en diskussion om ursprungsmärkning av rysk fisk, och vi har fått muntliga förtydliganden från landsbygdsministern. Håller Vänsterpartiet i sin avvikande ståndpunkt? Banesa Martinez Roldán skakar på huvudet. Då kan vi konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna i Östersjön för 2027. Det är fråga om en politisk överenskommelse och en beslutspunkt. Här söker landsbygdsministern alltså mandat inför beslut.

Anf. 32 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Vi överlade i går i miljö- och jordbruksutskottet om regeringens ståndpunkt avseende kommissionens förslag om fiskemöjligheter i Östersjön för 2027. Jag tänker inte upprepa innehållet i kommissionens förslag utan fokusera på förslaget till ståndpunkt, som finns i sin helhet i den kommenterade dagordningen. Jag kommer som avslutning att göra vissa förtydliganden efter gårdagens diskussion.

Regeringen ser positivt på att kommissionens förslag präglas av försiktighet utifrån behovet av återhämtning av flera bestånd. Vad gäller återhämtning av bestånd förväntas kommissionens förslag för strömming i både Bottniska havet och centrala Östersjön ge tillväxt och återhämtning. Med anledning av den allvarliga miljösituationen och utifrån målsättningen att återuppbygga bestånden avser regeringen att verka för restriktivt satta fiskemöjligheter i Östersjön, särskilt vad gäller strömmingen i Bottniska havet och centrala Östersjön.

Angående bifångstkvoterna för de båda torskbestånden stöder regeringen en försiktig ansats. När det kommer till förslaget om västlig sill avser regeringen vid rådsmötet att verka för att anpassa kommissionens förslag i syfte att mildra de socioekonomiska negativa effekterna på det svenska småskaliga kustnära fisket och fiske för humankonsumtion samt lokala beredningsföretag.

Regeringen stöder kompletterande åtgärder för bevarande i linje med fleråriga planer men anser att lekfredningsperioder och andra tekniska regleringar ska vara ändamålsenliga, ska grundas på bästa tillgängliga vetenskap och inte oproportionerligt ska drabba det svenska fisket och råvaruförsörjningen till beredningsindustrin negativt.

Regeringen anser att det fortsatt ska vara tillåtet med fritidsfiske av kompensationsodlad lax, då detta fiske inte påverkar vilda laxbestånd negativt annat än genom en begränsad indirekt effekt. I linje med detta avser regeringen att verka för vidareföring av den reglering av fritidsfiske som existerar i dag och verka för en justering av kommissionens förslag i denna del.

Det finns vissa beståndssiffror som pekar i rätt riktning. Med det sagt är läget i Östersjön fortfarande allvarligt och ställer stora krav på försiktighet. Sverige och kommissionen är relativt ensamma om en restriktiv hållning. Därför kommer det att vara en stor utmaning att få gehör för regeringens ståndpunkt.

Min bedömning är att Sverige tidigare genom ett brett förhandlingsmandat bidragit till att vi fått genomslag för den svenska inriktningen för fiskemöjligheterna i Östersjön, vilket innebär att strömmingsbestånden nu är i bättre skick än för ett par år sedan. Återhämtning av bestånd tar dock tid i Östersjön på grund av de svåra omständigheterna i Östersjöns miljö, med klimateffekter och ökad predation från säl och skarv.

Jag är angelägen om att regeringen i de kommande förhandlingarna ska ha utrymme att fortsätta göra skillnad genom att påverka besluten för att återhämta bestånden i Östersjön.

Jag vill nu göra några förtydliganden utifrån diskussionen i går.

Det framfördes synpunkter gällande höjda kvoter i kommissionens förslag. Här vill jag säga att regeringen anser att Sverige kan acceptera mycket stor försiktighet vad gäller fisket samt att förslaget från kommis-

sionen för vissa bestånd hade kunnat gå lägre. För återhämtningen av strömmingen hade det varit bättre om kommissionen inte hade föreslagit höjningar. Samtidigt vet vi av erfarenhet att kommissionen brukar röra sig uppåt från sitt förslag. Det är som sagt viktigt att Sverige har visst förhandlingsutrymme för att kunna hålla kvoterna så låga som möjligt.

Angående Ices rådgivning uppfattar jag att vi är helt eniga om att kommissionens beställning bör utvecklas med ett tydligare fokus på ekosystemeffekter av fiske och andra påverkansfaktorer, inklusive storleks- och beståndsstruktur. Det avser vi att framföra. Vi delar också uppfattningen att det hade varit önskvärt om Ices arbete med råd för återuppbyggnad kunnat påskyndas.

Gällande lekfredningsperioder: Inför detta års förhandling utgör de råd som Ices presenterat bästa tillgängliga vetenskapliga råd, och kommissionens föreslagna lekskyddsåtgärder överensstämmer i stort med dem. Regeringen avser dock att framföra till kommissionen att det är viktigt att kommissionen i dialog med Ices lyfter frågan om ändamålsenligheten framåt.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Det var överläggning i går i miljö- och jordbruksutskottet. Det ska vi ha med oss. Sedan får vi se hur vi kan hantera det här.

Anf. 34 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Vi socialdemokrater deltog i går i överläggningen i miljö- och jordbruksutskottet och anmälde en avvikande ståndpunkt. Jag tänker inte sitta och läsa upp den. Men eftersom det muntliga kan vara viktigt även här vill jag peka på att vi i vår avvikande ståndpunkt framhåller att man behöver inskärpa allvaret i läget för Östersjön med tanke på hur pressade bestånden är. Vi hade en extra text om det i vår avvikande ståndpunkt.

Vi har beskrivit vikten av att få ett stopp på det storskaliga industrifisket till förmån för det småskaliga kustnära fisket samt humankonsumtion. Vi tycker att regeringen måste framhålla att den motsätter sig att fiskemöjligheterna skulle överstiga kommissionens förslag avseende sill och strömming. När det gäller skarpsillen har vi sagt att vi anser att kvoterna inte bör överstiga Ices lägsta råd, så där är det på motsatt sätt.

Vi har också framhållit trålgränsen i vår avvikande ståndpunkt och sagt att vi vill säkerställa en fortsatt utflyttad trålgräns.

Vi har även haft med i vår avvikande ståndpunkt detta om att lekstängningsåtgärderna för sill och strömming bör placeras under vintermånaderna.

Vi har alltså flera delar här, som är kända och som vi vill hänvisa till. Men vi vill höra vad de övriga partierna säger och hur ministern reagerar på detta, och sedan vill vi ha en separat diskussion om mandatgivningen. Jag börjar här, för det behöver nog vara två diskussioner.

Anf. 35 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Det är väl klokt att ha två separata diskussioner.

För att börja med själva inriktningen för ståndpunkten har flera av de saker som vi hade i våra avvikande ståndpunkter nu förtydligats eller vävts

in. Dock finns det en sak som vi lyfte upp i går, och det är att vi egentligen tycker att hela den här processen är lite märklig. Man behöver ju titta på lite mer än bara fiskekvoter. För att fastställa fiskekvoter behöver man ha en större utblick över hur Östersjön mår. Då har vi tagit upp att man skulle behöva en uppdaterad flerårig förvaltningsplan för Östersjön, och det är en fråga till ministern. Är detta något som ministern skulle kunna ta upp på något sätt, eller hur hanterar vi det?

Jag väntar med kvotdiskussionen till senare.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Ja, det är väl bra om det reds ut en del i sak för att man ska kunna ta ställning till själva förhandlingsmandatet, även om det är mandat för förhandling som nämnden ska ta ställning till.

Anf. 37 ANDREA ANDERSSON TAY (V):

Jag kan instämma i de saker som Jytte Guteland lyfte upp här. Vi hade också en avvikande ståndpunkt i miljö- och jordbruksutskottet i går, där vi också tog upp de här sakerna.

Jag tycker att det är otroligt viktigt att regeringen i de här förhandlingarna är tydlig om det allvarliga läget i Östersjön och att fokus när man sätter kvoterna måste vara på att bestånden ska få möjlighet att återhämta sig. Det måste vara hela inramningen till diskussionen.

Vi vill också se ett stopp för det storskaliga industrifisket.

När det gäller specifika bestånd i den här förhandlingen är det strömmingen i centrala Östersjön och i Bottniska viken som är viktigast. Vi vill se att man i kvotsättningen hamnar nära kommissionens förslag och att Sverige inte går med på för höga kvoter.

När det gäller skarpsill anser vi också att kommissionen har lagt sig för högt. Vi skulle i stället vilja se att man hamnar i den lägre delen av Ices rådgivning.

När det gäller torsken vill vi inte se bifångstkvoter på torsk, utan den ska endast få tas upp i småskaligt fiske.

När det gäller lax tycker vi att kommissionens förslag ligger för högt.

Vi tycker också att man behöver flytta lekfredningsperioderna, eller stängningarna eller vad man nu vill kalla dem, så att de ligger under perioden då det storskaliga fisket är som störst.

Vi vill också se att regeringen arbetar för ett förändrat uppdrag till Ices med fokus på återhämtning för bestånden.

Anf. 38 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Även vi i Miljöpartiet hade en avvikande mening i miljö- och jordbruksutskottet i går.

När det gäller kvoterna för strömming är kommissionens förslag otroligt högt satt, även vid en historisk jämförelse. Vi tycker att om det är något man ska lägga krut på är det på att komma så lågt som möjligt. Vi menar att kommissionens förslag, även om det är lägre än Ices rådgivning, är i högsta laget.

Vi instämmer i det som bland annat Vänsterpartiet har framfört. Östersjön befinner sig i ett sådant läge att vi snarare skulle behöva lägga fokus på en räddningsplan för Östersjön där vi verkligen väger in försiktighetsprincipen.

Vad gäller skarpsillen, laxen och torsken instämmer vi med Vänsterpartiet där våra åsikter överlappar.

Jag tänker också att det är välkänt att Miljöpartiet har prioriterat den här frågan under lång tid. Vi uppskattar att diskussionen ändå har rört på sig och att man har vävt in en hel del av de synpunkter som framfördes i miljö- och jordbruksutskottet i går. Men mandatgivningsdiskussionen nu lär bli viktig, så med det sagt och med våra ståndpunkter kända sedan tidigare stannar jag där.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Då ger jag ordet till landsbygdsministern för att kommentera lite i sak. Det är ju det muntliga ordet som gäller, och det är det som nämnden har att försöka bedöma när det gäller vad det kan finnas för mandat att skicka med landsbygdsministern den här gången, så en del sakfrågor kan vara bra att reda ut först.

Anf. 40 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! När det gäller de här förhandlingarna vet alla härinne att det är ganska komplicerade förhandlingar. Sverige har en rätt unik position i förhållande till andra medlemsstater och är som sagt i princip ensamt om att kunna tänka sig att köpa kommissionens första förslag.

Med det sagt återhämtar sig strömmingsbestånden i Bottniska viken långsammare än de i centrala Östersjön. Vi hade inte haft några problem med ett ännu längre förslag från kommissionen där.

I centrala Östersjön ser Ices bland de bästa lekbiomassorna sedan 1985. Även om situationen är allvarlig måste man i alla fall ibland kosta på sig att se framstegen som har gjorts, bland annat genom lågt satta kvoter över tid. Där har Sverige varit ytterst drivande för att få till kvoter som i förhållande till Ices rådgivning aldrig har varit så låga som under de senaste fyra åren. Det är ändå viktigt att konstatera. Det har haft påverkan på återhämtningen för strömmingen.

Att man nu inom Ices intervall har en punkt på F-lower som innebär en ökning på 93 procent utgår enkom från hur massan fisk har utvecklats och att bestånden ser bättre ut i centrala Östersjön. Därför är jag väldigt glad att kommissionen trots detta lägger sig på en lägre ökning i stället för att direkt gå in i Ices intervall. Det ger viss möjlighet att hålla ned detta.

Det kommer att hända saker under helgen, så vi får reda på mer. Jag hoppas naturligtvis att det är något annat land som säger sig vilja ligga under Ices intervall så att inte Sverige och kommissionen är helt ensamma om att föreslå en sådan åtgärd. Då blir det tufft. Då blir det riktigt tufft.

Sedan måste man också konstatera, och det säger jag vis av egen erfarenhet efter ett gäng fiskeförhandlingar, att kommissionens första bud inte är dess slutbud. Det är att se som ett första bud. Jag har inte varit med om någon förhandling där kommissionen inte relativt snabbt har justerat sin position.

Jag ska snabbt gå in på förhandlingstaktiken. I det läge kommissionen ändrar sig och jag har ett mandat som är lägre än det dit kommissionen ändrat sig måste jag meddela det. På ett eller annat sätt kommer jag att behöva säga att vi inte kan det. Beroende på vilket tryck det är från de andra länderna är Sverige fortsatt med och är motvikt, eller – om jag behöver konstatera att vi inte kan köpa det här – så sker förhandlingen utan

Sverige. Då finns det inget land som hjälper kommissionen att hålla i sin försiktigt satta linje. Det är det denna mandatgivning ytterst handlar om.

Sedan må vi ha ett politiskt område här som är ytterst diskuterat och där vi vrider och vänder på saker och ting. Det har jag full acceptans och förståelse för. Men jag hoppas att resultaten, i alla fall i förhållande till inte vad vi egentligen vill utan till de faktiska förhandlingsförutsättningarna, ändå visar på och kan ge lite tillit till att jag inte har någon annan uppfattning än de flesta i det här rummet. Jag vill hålla kvoterna så låga som möjligt. Det är här det blir problem annars när man har en optisk politisk position. Det kan i praktiken leda till högre kvoter, och det är det sista jag vill. Det säger jag bara för att påbörja den andra delen.

Vi är helt överens om Ices rådgivning. Jag hoppas verkligen att vi ska få till en bättre beställning från kommissionen till Ices så att vi får in fler delar. Samtidigt brukar jag alltid vara mån om att påpeka att det också är viktigt att vi håller i Ices, för om vi börjar med massor av olika nationella forskningsunderlag som grund för vårt beslutsfattande kommer det att bli extremt stökigt. Vi må ha synpunkter på Ices, men jag tror att det är viktigt att vi konstaterar och håller i att det just nu är det bästa vetenskapliga underlag vi har. Vi vill förbättra det, absolut, inget snack om den saken. Men får annan forskning som inte är Ices för mycket utrymme kommer vi att få problem.

Det finns flera delar i det här. Nu är det TAC och kvoter som vi förhandlar. Vi har vid olika tillfällen försökt trycka på och muntligt sagt olika saker i den här typen av förhandlingar, bara för att poängtera vår ståndpunkt. Det gör vi som ni vet ytterst vid andra tillfällen, som när vi pratar inför fiskeförhandlingarna eller som nu i november. Det är i alla fall aviserat att vi ska prata om de här förvaltningsplanerna i november. Det har kommissionen sagt, så det är på gång. Då kommer vi att ha en ny runda med någon fiskeriminister – om det är jag eller någon annan får vi se. Men det är på gång och på bordet, och då har vi alla möjligheter att diskutera det. I TAC- och kvotförhandlingen blir det svårt att komma med för många andra saker än just TAC och kvoter. Även om jag naturligtvis muntligt i förbifarten nämner väldigt mycket är det svårt att få gehör för annat som inte är det konkreta som vi de facto ska besluta om. Men förvaltningsplanerna kommer aviserat i november. Det är möjligt att det blir försenat, men det är i alla fall aviserat så.

För att ta bara något konkret om vad Vänsterpartiet sa: Ja, det är klart, rent spontant skulle man ju vilja att det inte plockades upp en enda torsk ur Östersjön eftersom beståndet är så sargat. Men här handlar det om oundvikliga bifångster, som forskningen konstaterar har väldigt liten påverkan på beståndets utveckling. Om man däremot inte har någon bifångstkvot på torsk blir det en chockeffekt, alltså en stängning av allt annat fiske – även fiske på befintliga starka bestånd som vi kan fiska på. Det blir effekten. Att den effekten finns gör att jag tror att det är en helt omöjlig position att driva. Precis som sa vore det bra om vi inte tog upp några torskar alls, men det får konsekvenser för annat fiske, hållbart fiske, som inte skulle vara rimliga.

Vad gäller skarpsillsbeståndet ser det beståndet väldigt bra ut nu. Det är därför man har lagt kvoterna på det fisket som man har gjort. Rent förhandlingsmässigt är det beståndet mindre viktigt för svenskt vidkommande. Det är mycket viktigare för andra länder.

I givandet och tagandet har ni historiskt kunnat se hur kvoterna har fallit ut. Man har möjligtvis kunnat hålla ned trycket på central och bottnisk sill/strömming, men då har man givit något mer på skarpsillsbeståndet i de lägen då vi inte hamnar på en triggernivå, om det är så det heter.

Allt har hela tiden handlat om ett givande och tagande, som det är i förhandlingar, men med grund i Ices rådgivning och hur beståndsstrukturen ser ut.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi runt bordet är sedan länge väl medvetna om att detta är komplicerade förhandlingar. Jag har själv varit ordförande för miljö- och jordbruksutskottet under både moderatledda och socialdemokratiskt ledda regeringar med fiskeministrar av olika politiska valörer. Det har nog konstaterats varje gång att det är svårt att förhandla det här. Landsbygdsministern kan känna sig trygg med det.

Det som dock har hänt sedan landsbygdsministern senast förhandlade detta är att han nu får åka som del av en övergångsregering. Vi har ju haft ett val, vilket innebär att det mandat som nämnden ska ge behöver fler än den tidigare regeringens partier och underlag kan tycka är rimligt. Det gäller både det mandat som ges för förhandling och det beslut som sedan fattas. Det är en del i det vi nu försöker reda ut.

Det är bra att det blev överläggningar i miljö- och jordbruksutskottet i går. Då kunde de olika politiska partierna lägga ut texten i lite bredare form. Det är det som till viss del har förts fram här av olika politiska partier, även om det som ska förhandlas är TAC-kvoter, vilket landsbygdsministern också säger.

Anf. 42 JYTTE GUTELAND (S):

Jag begärde ordet angående mandatgivningen. Det kanske ordföranden kan säga något om?

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Om jag ser runt bordet tror jag mig se att vi har hanterat klart den här delen och borde gå in på förhandlingsmandatet. Min känsla är att vi kommer att behöva ajournera en lite stund för att kunna känna oss trygga med vilket förhandlingsmandat som vi ger.

Innan vi gör det kanske landsbygdsministern vill säga något. Landsbygdsministern kom in lite på det här i sina svar.

Anf. 44 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Jag kan absolut säga något. Det finns många erfarna politiker och förtroendevalda här som har varit med vid fiskeförhandlingar – en del längre än vad jag har varit. Ni vet att mandatet oftast är relativt öppet. Mig veterligen har det inte hänt att man fått ett mandat som angivits i ton.

Det är, tror jag, ett bevis på att vi innerst inne vet att det här är komplicerade förhandlingar. Om målet är att hålla kvoterna så låga som möjligt är det avgörande i vilket läge man går in och ut.

Som ni säkert vet har vi sagt ja till kvoterna vid två tillfällen, och vi sa nej till kvoterna vid det förra tillfället, då vi inte tyckte att de till slut landade på acceptabla nivåer. Det skedde dock i ett läge där vi ändå hade möjlighet att vara med och påverka ganska länge.

Förra årets kvoter blev inte vad vi ville, men i förhållande till Ices rådgivning blev det absolut ingen katastrof. Vi ville ha lägre men lyckades ändå hålla ned dem.

Det är egentligen ett sådant mandat jag söker: att ha en flexibilitet och kunna läsa rummen. Vi vill kunna hänga med kommissionen och så länge som möjligt vara deras allierade i det hela så att de orkar hålla sin position så lågt möjligt. Om de är ensamma blir det jättesvårt för dem att inte dras med upp hela vägen.

Om ni vill veta något ytterligare får ni fråga mig mer konkret.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag lämnar gärna ordet fritt för nya konkreta frågor. Jag skulle också kunna försöka sammanfatta det hela, men min känsla är att vi behöver en kort ajournering för att ta in från de partier runt bordet som har yttrat sig hur vi ska ta oss an detta.

Anf. 46 ANNA LASSES (C):

Jag vet inte vad man kan säga här och inte, men om vi ska ha en ajournering vore det kanske bra om vi vet ungefär vilka gränser det handlar om. Jag säger inte att vi ska sätta en absolut högsta gräns, men när skulle ministern säga ”Nej, det här funkar inte” om han höll på att förhandla?

Jag vet inte om jag får fråga detta. Ministern behöver inte svara.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi kan komma ihåg att uppteckningarna från EU-nämnden inte blir offentliga förrän om ett par tre veckor, och då ska man förhoppningsvis ha förhandlat klart.

Anf. 48 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Jag återkommer gärna om det efter ajourneringen. Vi tar det då. Jag är kvar i salen om någon undrar något.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Då har vi en kort ajournering.

Ajournering

EU-nämnden beslutade kl. 10.21 på förslag av ordföranden att ajournera samrådet.

Återupptaget samråd

Samrådet återupptogs kl. 10.30.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att EU-nämnden är återsamlad, och sammanträdet återupptas.

Om jag uppfattade saken rätt ville landsbygdsministern säga något som svar på Centerpartiets fråga.

Vi ska se om vi kan komma fram till någon rimlig formulering som landsbygdsministern kan ta med sig till kommande möte.

Anf. 51 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Det absolut viktigaste för mig är återhämtning, alltså att vi har en så bra återhämtning som möjligt av bestånden. Det finns också siffror på detta i Ices underlag. Jag tror att kommissionens förslag nu är en återhämtning på 15 procent för central och 1,85 procent för bottnisk, om jag kommer ihåg rätt. Helst skulle jag i någon form av mandat vilja utgå från att fokusera på återhämtningen.

Man ser om man tittar på F-lower, som är den lägsta delen i Ices intervall, att det är en negativ återhämtning – alltså ingen återhämtning – för bottnisk. Det är helt oacceptabelt. Vad gäller återhämtningen på F-lower, alltså den lägsta punkten i Ices rådgivning, för central är det en återhämtning på 12 procent.

Jag kan också glänta lite på dörren till det förhandlingstekniska. Jag är ganska säker på att vi kan lyckas få den lägsta kvoten om det finns mandat att gå till F-lower – att hålla i det så länge som möjligt men se till att det hamnar på F-lower. Jag vill dock inte hamna där. Jag vill hamna under F-lower, alltså utanför Ices spann.

Med fokus på återhämtningen handlar ett alternativ som jag tror i alla fall inte är helt omöjligt om att konstatera att återhämtningen för Bottniska havet ska vara 1 procent eller mer och att återhämtningen för central strömming ska vara över 12 procent. Då är vi garanterat under F-lower på båda och har hygglig återhämtning i alla fall i centrala. I bottniska är det ju generellt sett sämre återhämtning.

Med det alternativet kanske vi ännu en gång klarar av att hålla oss utanför intervallet och alltså får så lågt satta kvoter som möjligt, och då är jag väldigt ärlig med vad jag tror skulle landa på lägst kvoter totalt sett.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jag vill vara väldigt tydlig med att det vi hanterar nu är förhandlingsmandatet. Det handlar inte om beslutsmandatet till det som kommer att bli slutresultatet eller hur man ska ställa sig till det.

Ministern behöver fundera på hur man tänker hantera detta, men annars har vi väl en idé om det.

Anf. 53 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Från Socialdemokraternas håll tycker vi att det ska finnas ett förhandlingsmandat. Vi vill att det landar väldigt nära kommissionens nuvarande förslag när det gäller både Bottniska viken och centrala Östersjön. Vi ser också att situationen är värre när det gäller Bottniska viken, och vi tycker att det som tas upp om återhämtningen där är viktigt.

Vi ser att det behövs ett förhandlingsmandat och att kommissionen kommer att röra på sig. Vi vill att ministern ska försöka hjälpa till att dra i detta så att kvoterna hamnar så nära det kommissionen föreslår i dag som

möjligt. Vi förstår dock att det kommer att vara en förhandling, och vi vill såklart ge utrymme för den. Det är dock bara en förhandling, och då ser vi att vi behöver vara försiktigare uppåt än i centrala Östersjön.

Vi tycker också att detta hamnar på en bättre plats någonstans mitt emellan kommissionen och Ices lägsta. Vi önskar alltså att vi inte hamnar i den lägsta ligan av Ices utan någonstans mitt emellan när vi väl är klara i förhandlingen, men vi ser också att det här är utmanande.

Vi vill också att det ska handla om beslut, fru ordförande. Vi ser det som att man ska rösta ja om det landar någonstans nära kommissionens förslag eller i mitten. Skulle det dock landa vid de lägre nivåerna av Ices börjar det bli känsligare.

Det behövs en diskussion om huruvida nämnden efter förhandlingen om beslutet borde träffas igen för ett eventuellt ja eller nej, beroende på hur nära vi kommit det vi ville uppnå.

Ministern får redogöra för vad som till exempel är fysiskt möjligt på plats.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Vi var i precis samma situation för ett år sedan. Då satt EU-nämnden redo och var beredd att sammanträda för att ge det slutliga mandatet gällande hur resultatet blev i slutförhandlingen. Socialdemokraternas bild är att vi är i ett precis likadant läge nu och att det kanske till och med inte handlar om en valmöjlighet utan om att vi måste vara överens om att landsbygdsministern ska komma tillbaka så att vi kan ta ställning till helheten, när den väl har landat.

Anf. 55 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag uppskattar ministerns svar.

Jag tycker att det är vettigt att ha ett mandat som har återhämtning i fokus när det gäller den bottniska, så att det inte blir högre än 1 procent. Det är definitivt det lägsta man bör ha som mål där. Då hamnar man också någonstans i mitten, mellan kommissionens utgångsförslag och Ices F-lower.

Samma sak gäller den centrala strömmingen. Det är rimligt att ha ett mandat att förhandla upp till F-lower, men ambitionen ska naturligtvis vara att hamna så nära kommissionens förslag det bara går.

Anf. 56 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

För att konkretisera det jag sa förut är det ungefär som Centerpartiet sa när det gäller min gräns för ett potentiellt ja.

Inte ens det här kommer att vara lätt, men om återhämtningen vad gäller bottnisk skulle behöva vara minst 1 procent är vi ganska precis mitt emellan F-lower och kommissionens ursprungsförslag. Om återhämtningen också ska vara större än 12 procent är vi ungefär på F-lower i central eftersom beståndsstrukturen ser helt annorlunda ut där.

Man ska också komma ihåg att det vi tidigare har haft med oss i sak förhandlingsmässigt är att de här triggernivåerna utmanas om man går för högt. Man ska veta att detta enligt Ices rådgivning är utom alla triggernivåer nästa år även om det ligger på F-upper, alltså det högsta spannet.

Trycket på central i den här förhandlingen kommer alltså att vara jättehårt gällande att man ska uppåt i intervallet eftersom alla grader som

Ices har föreslagit kommer att ta oss ur B-triggernivå. Vi kommer att vara över alla sådana här gränser. Detta gör förhandlingarna mer komplicerade.

Jag nämner det bara för att säga att det i det här sammanhanget är ganska tufft att få till F-lower, så att ni vet det.

Om det finns mandat för 12 procent central återhämtning och 1 procent bottnisk hoppas jag att det ska gå att göra bra saker. Om det leder till att vi kommer hela vägen och kan säga ja är väldigt svårt att sia om. Det kanske inte är jättetroligt, men då finns det i alla fall möjlighet att vara med i förhandlingarna ganska länge och förhoppningsvis hålla detta så lågt som möjligt.

Anf. 57 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Jag vill tacka landsbygdsministern och säga lycka till i förhandlingen, som vi alla förstår kommer att vara väldigt knepig men samtidigt väldigt viktig för Sveriges del.

Om jag tolkar situationen rätt är det inför ett beslut som vi vill att EU-nämnden ska sammankallas igen för att det ska finnas möjlighet att förhandla ned kvoterna in i absolut sista stund. Eftersom det handlar om väldigt rörlig materia och det till syvende och sist handlar om ett ja eller nej från en övergångsregering är det också rimligt och betryggande att kunna ha denna ordning så att vi ges den möjligheten.

Jag förstår också svårigheten gällande Ices rådgivning och det förhandlingsläge vi nu står inför. Då får vi också tänka långsiktigt gällande den breda uppslutning vi har i de frågor som landsbygdsministern också varit inne på, nämligen frågorna om att förändra rådgivningen från kommissionen till Ices för att ta in bredare perspektiv.

Med det sagt får jag önska lycka till.

Anf. 58 ERIK OTTOSON (M):

Jag vill ställa en förtydligande fråga till Centerpartiet. Begär Centerpartiet också att nämnden ska sammanträda? Jag upplevde att det fanns en viss samstämmighet mellan Anna Lasses och landsbygdsministern gällande hur mandatet ska vara utformat.

Skälet till att jag frågar är att vi förvisso har haft en situation där statsråd kan begära att nämnden under pågående möte ska sammanträda för att statsrådet ska få ett uppdaterat mandat, men jag har aldrig varit med om att nämnden när man ska fatta beslut om mandat inför ett beslut har sagt att man vill sammanträda igen innan beslutet tas.

Det är nytt för mig, så det är därför jag vill fråga vad vi har för beslut på väg. Jag undrar om Centerpartiet vill tydliggöra detta.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte om Anna Lasses vill tydliggöra någonting, men det här handlar ju om ett mandat för beslut om förhandlingen. Jag skulle vilja att landsbygdsministern själv svarade på frågan om huruvida han som en del av en övergångsregering i det politiska läge vi nu är anser att det är rimligt att EU-nämnden får ta del av förhandlingsresultatet i en fråga där Sverige faktiskt ska bestämma sig om man ska rösta ja eller nej.

Jag kan släppa in Anna Lasses om hon vill det, men jag tycker att det är landsbygdsministern som har ansvaret att svara på denna fråga.

Anf. 60 ANNA LASSES (C):

Jag kan också tycka att jag först vill höra vad landsbygdsministern själv säger.

Anf. 61 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Fru ordförande! Först och främst pågår förhandlingen till dess att beslut fattas. Det är inte så att vi förhandlar en dag och sedan fattar beslut nästa dag. Det är rörlig materia fram till dess att vi fattar beslut; det är en flytande linje. Det kommer bud hela nätterna om olika saker som innebär förändringar uppåt och nedåt.

Som vi har uttryckt det i ståndpunkten och som jag har sagt hela tiden här i dag är bestånden av sill/strömming centralt och bottniska det mest prioriterade för oss. Det är också prioriterat att vi inte fattar beslut som skulle stänga det småskaliga fisket efter västlig sill, för det skulle få stora konsekvenser när det gäller fisket för humankonsumtion och för små beredningsföretag och små fiskare i södra delarna av Sverige. Det är våra två högsta prioriteringar. I den politiska diskussionen i Sverige är det också oftast strömmingen som är i centrum, och det är därför vi har fokuserat på den.

Det mandat jag söker är ett mandat för att veta vilken ram jag har att förhålla mig till. Det talas om ett förhandlingsmandat som sedan ska prövas igen. Säg att vi lyckas med de här siffrorna och driver den förhandlingen gentemot kommissionen och övriga medlemsländer och det sedan blir ett nej av någon anledning. Om jag ska uppfatta det som att det även om vi lyckas med siffrorna, det vill säga minst 1 procents återhämtning och 12 procents återhämtning för centrala, ändå i teorin skulle kunna bli så att vi ska säga nej sätter det rent förhandlingsmässigt Sverige i ett mycket dåligt läge inför kommande förhandlingar. Jag skulle behöva ha utrett vad man menar med att mandatet ska förankras igen.

Det jag önskar är att jag, om vi har det här spannet, är överens om att detta är de viktigaste bestånden och lyckas i förhandlingen såtillvida att vi inte överskrider eller att vi underskrider den återhämtningen, får säga ja.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Vi kan väl ändå påminna varandra om att den tidigare svenska regeringen, som nu är övergångsregering, har förhandlat på EU-nivå och till och med när man själv var ordförande i EU förhandlade fram kompromiss på kompromiss gällande olika delar för att sedan, när man väl skulle gå till beslut, ändå röstade nej. Det har alltså hänt under tidigare mandatperiod, så det är inget unikt på så sätt.

Man ska väl också tolka detta som att landsbygdsministern har en del att jobba med när det gäller att inge förtroende hos partier som nu efter valet faktiskt kan tycka något annat än det som landsbygdsministern säger. Det kanske kan kräva en viss ödmjukhet inför det som vi står inför.

Anf. 63 JYTTE GUTELAND (S):

Fru ordförande! Från Socialdemokraternas sida ser vi att man, i det fall man lyckas i förhandlingarna, så som ministern beskriver, och hamnar i mitten mellan lägstanivån för Ices och kommissionen i Bottniska viken så att det kan säkras att bestånden återhämtar sig på det sätt som ministern beskriver, och man också har lyckats hålla nere nivåerna när det gäller

centrala Östersjön på det sätt som ministern beskriver som en framgång, hamnar i en möjlighet att säga ja. Är man över kvoterna på det negativa sättet, det vill säga över nivån för Ices, bör man säga nej.

Om man inte hamnar på lägstanivåerna och man inte säkrar bestånden i Bottniska viken har vi inte något bekymmer. Men problemet är att vi kan hamna någonstans mitt emellan, det vill säga att det inte ser så bra ut i förhandlingarna som ministern beskriver utan ser mer negativt ut men inte, anser ministern, så negativt att man bör rösta nej. I det läget är man i en situation där man behöver ett beslutsmandat.

Som jag uppfattar ordföranden och diskussionen är det alltså inte så att vi i varje läge vill ha ett beslutsmöte gällande mandatet. Men det finns ett läge däremellan, och där hamnar man tyvärr i vissa förhandlingar. Då kan det under en övergångstid vara en trygghet att veta att vi är överens.

Jag tänker alltså att det finns lägen där ministern inte behöver återinkalla nämnden, men det finns ett gap där man kanske hamnar väldigt nära det ministern vill men inte är riktigt där. Då behöver vi prata med varandra igen. Så tyckte i alla fall jag att ordföranden sa.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Det kan som sagt finnas anledning till en viss ödmjukhet från ministern för att ge nämnden möjlighet att ta ställning till slutresultatet. Du hör ganska tydligt vad mandatgivningen innebär, men det är inte säkert att alla partier runt bordet här tycker så.

Anf. 65 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Jag tänkte bara höra om det går att konkretisera. Nu har Socialdemokraterna sagt att det inte finns ett beslutsmandat, och sedan säger de att det finns ett beslutsmandat men att det är stramt. Jag känner inte till att vi någonsin i EU-nämnden har gjort skillnad på förhandlingsmandat och beslutsmandat. Rimligtvis ger vi ett mandat. Ska man kunna förhandla om något måste man också kunna tala om vad Sverige kan säga ja respektive nej till. Detta är alltså en märklighet. Ska man nu uppfatta detta som att Socialdemokraterna tycker att det finns ett beslutsmandat som är synkroniserat med förhandlingsmandatet?

Sedan tycker jag också att exemplifieringen med det svenska ordförandeskapet ter sig ytterst märklig. Innehar man ordförandeskapet har man ju ansvar för att försöka synka ihop hela rådet. Samtidigt har Sverige en egen uppfattning, vilket gör att man kan synka ihop rådets majoritet och sedan rösta nej, men det är något helt annat. Nu har vi ju inte EU-ordförandeskapet.

Vi kanske kan klargöra om det socialdemokratiska partiet är överens om huruvida det finns ett beslutsmandat *och* ett förhandlingsmandat eller om vi har en helt ny situation i EU-nämnden där vi enbart har ett förhandlingsmandat. Vi har aldrig särat på dessa tidigare.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Jytte Guteland föredrar det som Socialdemokraterna tycker. Jag försöker leda EU-nämnden, där det finns fler partier runt bordet. Så kan man väl sammanfatta detta.

Anf. 67 YUSUF AYDIN (KD):

Ordförande! Jag håller med om mycket av det som Martin Kinnunen redogjorde för. Det står tydligt att det handlar om ett mandat inför ett beslut, som givetvis föregås av förhandlingar. Om man då hamnar på de nivåer eller inom de intervall som ministern redogjorde för ska man rimligtvis också få ett okej för att säga ja. Annars blir det konstigt – man får någon form av förhandlingsmandat och landar inom ramen för det, och sedan ska man ändå behöva komma tillbaka och pröva beslutsmandatet igen. Det är detta som både ministern och vi tycker blir märkligt.

Som det tidigare redogjordes för kan det ibland vara så att ministern själv känner att han vill få mandatet prövat på nytt därför att man på olika sätt hamnar utanför, och då kan man initiera det. Men vanligtvis har man en förhandling och får möjlighet att säga ja om resultatet ligger inom ramen för det man har fått härifrån.

Jag skulle också uppskatta om Centern återigen kunde klargöra om man också, som jag uppfattade Socialdemokraterna, tycker att ett beslutmandat ges. Man får gärna klargöra det.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Det är ett mandat för beslut vi ska ge här, inför förhandlingar om fiskekvoter och TAC. Jag vill dock återigen påminna om att detta inte är någon vanlig situation. Det rör sig om en övergångsregering, vi har haft ett val där majoriteten har skiftat och detta är riktigt svåra frågor.

Jag tycker att nämndens olika partier verkligen vänder sig ut och in för att, trots att det kanske inte alltid finns en förtroendefull inställning över partigränserna, försöka ge landsbygdsministern ett förhandlingsmandat. Men det finns en önskan om att ministern kan vara öppen för att EU-nämnden, precis på samma sätt som för ett år sedan, sitter redo. Ministern får då göra bedömningen av om man behöver komma tillbaka till nämnden för att förankra det man har förhandlat fram och i vilket läge det ska ske. Jag vet inte riktigt vad skillnaden egentligen är jämför med det vi gjorde förra året. Det var så vi hanterade det. Jag satt själv och väntade till klockan 23, eller vad det var, innan ministern blåste av och ansåg att han inte behövde kalla ihop nämnden.

Med detta sagt är det viktigt att det, i det läge vi nu är i, finns möjlighet för partier här i nämnden att anmäla avvikande ståndpunkt om man tycker att förhandlingarna inte, inom det här spannet, har fallit ut tillräckligt väl. Är ni med? Det måste det finnas. Det är ju åtta olika partier runt bordet här. Jag tycker att partierna, i alla fall på min sida, har varit ganska tydliga med hur vi tycker.

Anf. 69 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Det har definitivt inte på något sätt varit min mening att inte verka ödmjuk i den här diskussionen. Jag ber om ursäkt om det har uppfattats så.

Det enda jag ville veta var egentligen detta: Om vi lyckas i förhandlingarna såtillvida att återhämtningen inte understiger 1 procent i Bottniska havet och 12 procent i centrala Östersjön, har jag då mandat att säga ja? Eller måste jag enligt nämnden då kalla in nämnden för att få ett okej? Det kan, sa jag, långsiktigt och rent förhandlingsmässigt bli märkligt

om jag förhandlar i tron att jag har ett ja. Då blir det en lite annan sak. Det var bara detta jag ville ha klarlagt.

Om vi ligger på 11,8 procents återhämtning och vår bedömning är att kommissionen, om vi inte säger ja till det, kommer att ha ett behov av att släppa iväg det ännu mer kommer jag självklart att vända mig till nämnden. Vi var i en liknande situation förra året, då det var väldigt nära men tippade över till ett nej. Då kände jag inte att jag behövde ett nytt mandat för att säga nej. Det kan faktiskt hända att det blir lite liknande den här gången, men då, eller om det uppstår någon annan osäkerhet gällande mandatet, kommer jag definitivt att be att nämnden kallas in.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Bra! Jag tycker att det blir tydligare allteftersom.

Anf. 71 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Vid centrala och principiellt viktiga frågor – detta är en sådan särskilt för oss i Miljöpartiet – kan det bli svårt med ett ja eller nej eftersom det rymmer många delförhandlingar. Jag tycker ändå att det som landsbygdsministern för fram vad gäller fokus på återhämtningen är ett elegant sätt att lägga upp det hela på. Det är dock svårt för mig att räkna om det till ton.

I ett läge där vi har en principiellt viktig fråga och är i majoritet samtidigt som vi skickar en övergångsregerings landsbygdsminister att företräda oss hade det känts betryggande med ett tillfälle då vi kunnat säga ja eller nej till exakt det som ligger på bordet.

Om det med detta sagt inte känns som en gångbar väg tycker jag att det som ligger under 1 procent eller 12 procent, som har nämnts, finns på ja-sidan av ett förhandlingsmandat som vi kan vara villiga att gå med. Smärtgränsen ligger ovanför detta.

Jag hoppas att det hela blev tydligt.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att ledamoten från Miljöpartiet gjorde en bra sammanfattning utifrån den information vi har nu. Jag ser att Jytte Guteland från Socialdemokraterna nickar, och det nickas från fler runt bordet.

Det handlar som sagt om muntliga förhandlingar, oftast till förmån för statsråden hävdar jag vis av erfarenhet.

Utifrån det som landsbygdsministern redovisade i sitt senaste inlägg konstaterar jag att det finns ett stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt när det gäller förhandlingsmandatet. Det är ett stramt mandat, men det ger utrymme för att förhandla med fokus på ökad återhämtning och i syfte att få ned kvoterna så mycket som möjligt.

Det är väldigt tydligt att det finns en gemensam syn om att det vi egentligen vill ha är kommissionens förslag, så som det ser ut i dag. Det ger ett tydligt förhandlingsmandat.

Vi har också fått bekräftat från landsbygdsministern att EU-nämnden kallas in om det hela rör sig inom mandatet på ett sätt som gör att ministern tycker att det är rimligt med information till EU-nämnden eller om det helt enkelt inte går så som han har tänkt sig. Då är EU-nämnden beredd att sitta redo för det under förhandlingsrundan.

Jag antar att det är under natten till den 27 oktober som vi får rikta in oss på.

(Landsbygdsminister PETER KULLGREN: Det blir på måndag och tisdag.)

Därmed konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Årsmötet i Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten (Iccat). Det är en diskussionspunkt. Landsbygdsministern söker här mandat för diskussion.

Anf. 73 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Ordförande! Dagordningspunkten avser en diskussion inför årsmötet för Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten, Iccat, i november 2026. Det är således inte en beslutspunkt på rådet.

Vid rådsmötet förväntas medlemsstaterna ge riktlinjer för en EU-position till Iccats årsmöte. I internationella sammanhang är det kommissionen som företräder EU, eftersom det råder exklusiv kompentens i fiskefrågor.

Regeringen avser att verka för en svensk målsättning om att Sverige ska tilldelas en nationell kvot för blåfenad tonfisk inom ramen för EU:s gemensamma kvot. Arten förekommer i fångsterna i svenska vatten, och det är positivt att det framgångsrika förvaltningsarbetet har banat väg för artens gynnsamma utveckling.

Regeringen anser att EU i samtliga förhandlingar kopplat till fiskemöjligheter ska sträva efter att uppnå målen och principerna i den gemensamma fiskeripolitiken, inte minst målet om maximal hållbar avkastning, och att försiktighetsansatsen ska tillämpas i fiskeriförvaltningen med utgångspunkt i bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Övriga frågor. Det är en informationspunkt uppdelad i a och b.

Anf. 75 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD):

Jag kan svara på frågor om det finns några.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Ordet är fritt när det gäller övriga frågor. Det handlar om en lägesrapport om förenkling, genomförande och efterlevnad inom jordbruk och samma sak för fiske. Inga frågor.

Vi tackar för informationen.

Vi tackar också landsbygdsministern med medarbetare för medverkan denna gång och önskar lycka till vid kommande jordbruks- och fiskeråd.

§ 2 Transport-, telekommunikations- och energifrågor
Statssekreterare Ulrika Hoff
Återrapport från Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 26 juni 2026
Återrapport från informellt ministermöte den 28–29 september 2026
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 29 oktober 2026

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statssekreterare Ulrika Hoff, som är i EU-nämnden för första gången, med medarbetare.

Vi ska nu hantera det som statssekretaren är här för att informera och samråda om. Det gäller först två återrapporter.

Anf. 78 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Tack för möjligheten att få komma hit!

Nämnden har tagit emot den skriftliga rapporten från rådsmötet den 26 juni och det informella rådsmötet den 28–29 september. Om det finns frågor svarar jag gärna på dem.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor, och vi tackar för informationen.

Vi går vidare till information och samråd inför mötet i rådet.

Vi börjar med dagordningspunkt 3, Förordningen om nätavgifter – Riktlinjedebatt. Det är en diskussionspunkt, och det är ett sådant mandat statssekreteraren söker.

Anf. 80 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Ordförande! Vid rådsmötet väntas en riktlinjedebatt om förordning om framtidssäkring av elräkningar i unionen. Nämnden har fått den kommenterade dagordningen med regeringens föreslagna ståndpunkt, som man kan sammanfatta på följande sätt.

Regeringen välkomnar ambitionen att det behövs ett mer effektivt nyttjande av befintliga elnät för att begränsa kostnaderna för kundkollektivet och att elektrifieringen påskyndas. Regeringen stöder även digitaliseringen av elnäten och att smarta elmätare nyttjas för en optimerad nätdrift så länge datasäkerheten kan säkerställs.

Regeringen är positiv till de förslag som ökar handlingsutrymmet för en effektiv nationell tillämpning. Regeringen motsätter sig däremot harmonisering av och detaljerade krav på utformning av nättariffer, särskilt kraven på att alla slutkunder ska ha effekttariffer. Tariffer behöver kunna utformas med beaktande av nationella förutsättningar om tarifferna ska leda till ett mer effektivt nätnyttjande, ökad elektrifieringstakt samt kunna accepteras av medborgarna.

Regeringen motsätter sig också att bestämmelser om energibeskattning införs i en EU-förordning som beslutas med kvalificerad majoritet. Beskattning är en nationell angelägenhet vilket måste respekteras, och beslut om energibeskattning ska fattas enhälligt av medlemsstaterna. De föreslagna skattereglerna måste därför strykas.

Förslaget bedöms inte uppfylla subsidiaritetsprincipen när det gäller den långtgående harmoniseringen och detaljregleringen av elnätstariffer samt bestämmelserna om energibeskattning.

Anf. 81 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Jag tackar statssekreteraren för dragningen.

Vi instämmer förstås i det som gäller beskattning. Det är bra att det kommer att framföras.

Vi skulle vilja att effekttarifferna var rättvisa, premierade flexibilitet och var frivilliga för hushåll och att detta hade ingått i den svenska ståndpunkten liksom att Sverige ser positivt på att fossil energi beskattas högre än el.

I fråga om energieffektivisering på energiintensiva företag med nedsatt energiskatt hade vi gärna sett motkrav.

Vi vill även att nätanslutning ska kunna prioriteras utifrån klimat- och systemnytta. Elintensiva verksamheter, som datacenter, ska dessutom mötas av krav på energieffektivisering, förnybar energi, spillvärme och flexibilitet.

Anf. 82 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Även jag vill understryka det som Miljöpartiet lyfte upp angående möjligheten för individer och hushåll som ett medskick.

Anf. 83 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V):

Fru ordförande! Vänsterpartiet ansluter sig till det som Miljöpartiet precis anförde.

Anf. 84 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Jag tackar för inspelen.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Uppfattade jag det som en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet och Vänsterpartiet? Ja.

Jag finner stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Energitrygghet: vintern 2026/2027 och på lång sikt. Detta är en diskussionspunkt, och det är mandat inför diskussionen som statssekreteraren söker.

Anf. 86 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Ordförande! Vid rådsmötet väntas ett åsiktsutbyte om energitrygghet vintern 2026/27 och på längre sikt. Nämnden har fått den kommenterade dagordningen med regeringens föreslagna ståndpunkt. Den kan sammanfattas på följande sätt.

Regeringen anser att utfasningen av fossila bränslen minskar farliga beroenden, stärker Europas energisäkerhet och främjar konkurrenskraften. Det är därför viktigt att fortsätta med energiomställningen. En diversifiering av energiimporter minskar exponering mot volatila fossilbränslemarknader och opålitliga regimer.

Regeringen anser att samordning inom EU är av största vikt i nuvarande situation.

Regeringen anser också att EU:s regelverk för försörjningstrygghet på energiområdet behöver vara uppdaterat och att de planerade revideringarna inte bör fördröjas. Ramverket behöver ge medlemsstaterna nödvändiga verktyg för att förebygga och hantera svåra situationer samtidigt som nationella anpassningar till rådande förhållanden måste vara möjliga, särskilt när en kris uppstår.

Regeringen anser att EU behöver ett motståndskraftigt och tillförlitligt energisystem. EU kan lära mycket av Ukrainas erfarenheter, framför allt när det kommer till att reparera och återställa energiinfrastruktur vid kriser.

Anf. 87 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S):

Jag vill börja med att tacka statssekreteraren och be om ursäkt för att jag inte sa någonting i går på utskottsmötet.

Det vi har tagit del av nu är att vi står inför en vinter som är väldigt osäker på grund av dels leverantörsproblem till följd av krisen i Mellanöstern, dels torkan. Här i Norden är nivåerna i vattenmagasinen så låga att det medför stor osäkerhet och påtaglig prisvolatilitet.

Vi tycker att regeringens ståndpunkt till stora delar är bra, men vi hade önskat att man som en del i att säkra vinterns energitrygghet också lyfte fram energieffektiviseringens roll som bärande i ett mer motståndskraftigt och robust energisystem i denna osäkra tid. Jag vill fråga om det är något statssekreteraren kan redogöra för.

Anf. 88 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

När vi träffades i utskottet i går blev det ju en liten diskussion om energieffektivisering, som ledamoten nämnde. Jag vill betona att regeringens ståndpunkt inte ska uppfattas som om regeringen inte tycker att det är viktigt med energieffektivisering. Det är tvärtom så att det verkligen kan bidra till att dämpa energikostnader, underlätta elektrifiering och frigöra kapacitet.

Regeringens bedömning är att det också krävs en utbyggnad av elsystemet för att möta en växande efterfrågan på el som följd av ökad elektrifiering. Det är därför viktigt att tillåta ökad elanvändning där el ersätter de fossila bränslena.

Anf. 89 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S):

Ordförande! Det gläder mig att statssekreteraren ser detta som vitala och viktiga delar, vilket också kommissionen gör. Kommissionen har lyft fram detta ett antal gånger. Men eftersom det här handlar om ett mandat inför diskussion anser vi ändå att statssekreteraren borde kunna ta med detta i ståndpunkten. Vi kommer att anmäla en avvikande ståndpunkt om det inte görs.

Anf. 90 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag tycker egentligen att statssekreteraren ska få svara först, men jag håller med om att det här är viktigt att trycka på.

Anf. 91 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Från Miljöpartiets sida ser vi också gärna att man betonar energieffektivisering. Jag inväntar statssekreterarens svar.

Anf. 92 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V):

Fru ordförande! Vi ansluter oss också till Socialdemokraternas eventuella avvikande ståndpunkt.

Anf. 93 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Fru ordförande! Energieffektivisering är inte ett kontroversiellt ord att ha med i en ståndpunkt, och det är också en del av regeringens övergripande linje för den omställning som Sverige genomgår. Man kan fundera över hur relevant det är att ha med ett sådant ord när vi pratar om den här vintern, som kommer om kanske bara några veckor, men i grund och botten är det alltså inte kontroversiellt att nämna energieffektivisering.

Anf. 94 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Jag instämmer med alla ledamöter här, också den senaste, i att detta inte är svårt för oss att ta med. Det gör vi gärna.

Anf. 95 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Det gläder mig att detta kommer med. Jag vill betona vikten av det.

Miljöpartiet har fler synpunkter, som jag gärna vill framföra i form av en avvikande ståndpunkt.

Vi menar att regeringen även borde betona att den gröna omställningen av energisektorn bör snabbas på. Det står i dag att det ska fortsätta som nu. Vi hade gärna sett att man verkade för att det också ska gå snabbt.

Vad gäller sårbarhet för höga priser och klimatförändringarnas konsekvenser minskar inte vår sårbarhet genom att man diversifierar de fossila energileveranserna. Där skulle det behövas fler åtgärder som handlar om snabbare elektrifiering, utbyggnad av förnybar energi, satsningar på grön baskraft för stabilitetens skull och lagrings- och flexibilitetslösningar.

Vi menar konsekvent att enda sättet att uppnå energitrygghet är genom att minska fossilberoendet så fort som möjligt. Men det regeringen framför handlar snarare om diversifiering. Det skulle jag vilja anmäla som avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet.

Anf. 96 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V):

Fru ordförande! Vänsterpartiet ansluter sig till den avvikande ståndpunkt som Miljöpartiets Rebecka Le Moine precis anförde.

Anf. 97 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Jag noterar den avvikande ståndpunkten.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med inarbetning av det Daniel Vencu Öhrlund Castro från Socialdemokraterna föredrog när det gäller energieffektivisering. Till

detta ska läggas en avvikande ståndpunkt från MP och V utifrån det Rebecka Le Moine föredrog.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Ramen för perioden efter 2030: mål. Det är en diskussionspunkt. Det är alltså mandat för diskussion som statssekreteraren söker här.

Anf. 99 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Ordförande! Vid rådsmötet väntar ett åsiktsutbyte om målstrukturen för ramen för perioden efter 2030.

Nämnden har fått KDO:n med regeringens föreslagna ståndpunkt, som kan sammanfattas som att regeringen anser att kommande ramverk på energiområdet för perioden efter 2030 bör främja konkurrenskraften och öka försörjningstryggheten samtidigt som klimatmålet nås. Fokus bör därför ligga på att fasa ut unionens beroende av fossila bränslen, fortsatt elektrifiering och ökad produktion av fossilfri el.

Regeringen anser att dagens detaljstyrning av hur EU-målet ska nås gör omställningen onödigt dyr och motverkar innovation och konkurrenskraft. Ramverket för perioden efter 2030 bör därför fokusera på ett fåtal övergripande mål för fossilfri energi och elektrifiering utan fördyrande regelverk för biobränslen. Medlemsstater och företag bör ges möjlighet att utnyttja sina mest kostnadseffektiva lösningar utan fördyrande submål och onödig detaljreglering.

I näringsutskottet i går lyfte flera partier fram energieffektivisering, vilket nämndes nyss. Jag vill därför även här förtydliga att regeringens föreslagna position inte ska tolkas som om regeringen anser att det är oviktigt. Vi kan givetvis ta detta med oss också när det gäller denna punkt på TTE, om så önskas.

Energieffektiviseringen har en viktig roll och kan förstås bidra till alla delar av det övergripande målet för energipolitiken, som syftar till att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet.

Det som nu är uppe till diskussion är hur ett eventuellt energieffektiviseringsmål för perioden efter 2030 ska utformas. Regeringens föreslagna ståndpunkt i det sammanhanget är att det nuvarande målet för energieffektivitet som sätter ett tak för all slutlig energianvändning – vare sig den är fossil eller icke-fossil – kan riskera att motverka den pågående elektrifieringen, som kräver ökad elanvändning. Målet behöver därmed revideras för att främja omställningen och för att tydligare inriktas på att fasa ut användningen av fossila bränslen.

Anf. 100 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S):

Ordförande! Med risk för att fortsätta på samma tema vill jag ändå anföra att vi håller med, även om vi kanske inte är lika explicita som regeringen, och delar oron för att ett alltför ambitiöst mål kring energieffektivisering kan motverka elektrifieringen. Det vill jag vara tydlig med.

Det som ändå blir lite märkligt i ståndpunkten är att energieffektivisering inte lyfts fram bland fokusfrågorna. Om man inte anser att energieffektiviseringsmålet ska vara kvar blir det ju ännu viktigare att betona vikten av energieffektivisering när vi pratar om den långsiktiga energipolitiken och utformningen av den i Europeiska unionen.

Om man inte anser att energieffektivisering är så viktigt inför den här vintern är det ändå väldigt viktigt inför kommande utformning av energisystemet. Där är jag kanske lite mer frågande till varför det inte är med, när regeringen ju har listat många andra viktiga fokusområden för framtida energisystem.

Anf. 101 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Tack för förtydligandet av Socialdemokraternas ståndpunkt! Jag tror att vi ligger ganska tätt på varandra. Det blir inte något problem för oss att ta med detta om att vara ännu tydligare kring behovet av energieffektivisering som ett verktyg, framför allt i de delar av diskussionen som rör framtiden på lite längre sikt och inte bara det akuta läget kommande vinter.

Anf. 102 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Miljöpartiet vill anmäla en avvikande ståndpunkt.

Vi menar att EU:s klimat- och energiramverk efter 2030 måste innehålla bindande och ambitiösa mål för förnybar energi och energieffektivisering samt separata mål för förnybar energi till 2040.

Vi menar att de här målen ska vara i linje med klimatmålet till 2040 och nås genom verkliga utsläppsminskningar i EU – inte genom ökat beroende av klimatkrediter, tekniskt upptag eller omfattande flexibilitetsmekanismer.

Vi menar att ett elektrifieringsmål är positivt men behöver kompletteras med bindande mål för förnybar energi och energieffektivisering.

Regelverk behöver långsiktiga och stabila spelregler genom att bygga vidare på befintlig lagstiftning och dess uppföljningsmekanismer. Vi vill inte öppna förnybarhetsdirektivet eller energieffektiviseringsdirektivet eftersom vi vill ha stabila spelregler för att stärka investeringarna i och genomförandet av dessa redan beslutade lagstiftningspaket.

Vi menar också att energisäkerhetsmål bör kopplas till en bindande tidsplan för utfasning av fossila bränslen och fossila subventioner.

Anf. 103 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Vi vill också anmäla en avvikande ståndpunkt. Den gäller just målet, som behöver revideras.

Vi föreslår att målet ska ersättas med ett intensitetsmål med samma legala skärpa som det nuvarande.

Vi tycker också att stycket om regeringens syn på dagens detaljstyrning är onödigt och skulle vilja stryka det ur ståndpunkten.

Vi vill poängtera att det är avgörande för kontinuiteten och industrins långsiktiga konkurrenskraft och behov av stabila spelregler att låta fungerande mål ligga fast och fokusera på uppfyllandet av dem. Det skulle jag alltså vilja ha med.

Anf. 104 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V):

Fru ordförande! Vänsterpartiet ställer sig bakom Miljöpartiets avvikande ståndpunkt.

Anf. 105 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S):

Jag vill bara få ett förtydligande.

Jag kan börja med att tydliggöra det jag konkret menar när det gäller ståndpunkten. I det första stycket står det så här: Fokus bör därför ligga på att fasa ut unionens beroende av fossila bränslen, fortsatt elektrifiering och ökad produktion av fossilfri el.

Där menar vi att ordet energieffektivisering också borde skrivas in.

Att notera och att ta med är inte samma sak, så därför vill jag förstå hur statssekreteraren ser på att få in det ordet.

Anf. 106 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Ni får ha lite tålamod med mig och mina ordval så här första gången.

Jag vill vara tydlig med att det inte är något problem för oss att lägga in ordet ”energieffektivisering” i just den här meningen som ledamoten läste upp i de talepunkter som har framförts av Sverige på TTE. Det kommer ju inte att ändras i KDO:n, men vi kommer att låta så på själva rådsmötet.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Bra! Då var det tydliggjort. Det är ju lite speciellt med EU-nämnden, för här är det också det muntliga ordet som gäller. Därför är det bra att vi kan reda ut vad regeringen tar med sig och står bakom, och då blev det tydligt att även energieffektivisering passar bra in här.

Med det förtydligandet från statssekreteraren gällande energieffektivisering kan vi, om jag lyssnade rätt, konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning men med en avvikande ståndpunkt från MP och V och en egen avvikande ståndpunkt från Centerpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Det är en informationspunkt. Det finns inga anmälda övriga frågor vad vi kan se, men det kanske har tillkommit något.

Anf. 108 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Det som förväntas är en övrig punkt från kommissionen om den årliga lägesrapporten för 2026 om förenkling, genomförande och efterlevnad gällande energi och bostäder.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Ja, den finns såklart som en punkt. Vi tackar för informationen!

Tack till statssekreterare Ulrika Hoff för denna premiärtur i EU-nämnden och tack till dina medarbetare! Vi önskar lycka till på rådet, där jag har förstått att Sverige kommer att företrädas av statsrådet Ebba Busch.

Anf. 110 Statssekreterare ULRIKA HOFF:

Tack så mycket!

Innehållsförteckning

§ 1 Jordbruks- och fiskefrågor 1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....1
Anf. 2 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....1
Anf. 4 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 1
Anf. 5 JYTTE GUTELAND (S) 3
Anf. 6 TOMAS BRANDBERG (SD) 3
Anf. 7 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V).....4
Anf. 8 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 4
Anf. 9 JYTTE GUTELAND (S) 5
Anf. 10 REBECKA LE MOINE (MP).....5
Anf. 11 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 6
Anf. 12 JYTTE GUTELAND (S) 7
Anf. 13 ANNA LASSES (C).....7
Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP).....7
Anf. 15 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 7
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....7
Anf. 17 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 8
Anf. 18 JYTTE GUTELAND (S) 8
Anf. 19 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 9
Anf. 20 Kanslirådet PEGAH BEHSETA SUNDELL.....9
Anf. 21 ANNA LASSES (C).....10
Anf. 22 JYTTE GUTELAND (S) 10
Anf. 23 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V).....11
Anf. 24 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 11
Anf. 25 JYTTE GUTELAND (S) 11
Anf. 26 ANNA LASSES (C).....11
Anf. 27 REBECKA LE MOINE (MP).....11
Anf. 28 ERIK OTTOSON (M).....11
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....12
Anf. 30 JYTTE GUTELAND (S) 12
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....12
Anf. 32 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 12
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....14
Anf. 34 JYTTE GUTELAND (S) 14
Anf. 35 ANNA LASSES (C).....14
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....15
Anf. 37 ANDREA ANDERSSON TAY (V) 15
Anf. 38 REBECKA LE MOINE (MP).....15
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....16
Anf. 40 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 16
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....18
Anf. 42 JYTTE GUTELAND (S) 18
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....18
Anf. 44 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 18
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....19
Anf. 46 ANNA LASSES (C).....19
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....19
Anf. 48 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 19

Anf. 49 ORDFÖRANDEN....19
Anf. 50 ORDFÖRANDEN....19
Anf. 51 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 19
Anf. 52 ORDFÖRANDEN....20
Anf. 53 JYTTE GUTELAND (S) 20
Anf. 54 ORDFÖRANDEN....21
Anf. 55 ANNA LASSES (C)....21
Anf. 56 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 21
Anf. 57 REBECKA LE MOINE (MP)....22
Anf. 58 ERIK OTTOSON (M)....22
Anf. 59 ORDFÖRANDEN....22
Anf. 60 ANNA LASSES (C)....22
Anf. 61 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 22
Anf. 62 ORDFÖRANDEN....23
Anf. 63 JYTTE GUTELAND (S) 23
Anf. 64 ORDFÖRANDEN....24
Anf. 65 MARTIN KINNUNEN (SD) 24
Anf. 66 ORDFÖRANDEN....24
Anf. 67 YUSUF AYDIN (KD) 24
Anf. 68 ORDFÖRANDEN....25
Anf. 69 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 25
Anf. 70 ORDFÖRANDEN....26
Anf. 71 REBECKA LE MOINE (MP)....26
Anf. 72 ORDFÖRANDEN....26
Anf. 73 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 27
Anf. 74 ORDFÖRANDEN....27
Anf. 75 Landsbygdsminister PETER KULLGREN (KD) 27
Anf. 76 ORDFÖRANDEN....27
§ 2 Transport-, telekommunikations- och energifrågor....28
Anf. 77 ORDFÖRANDEN....28
Anf. 78 Statssekreterare ULRIKA HOFF 28
Anf. 79 ORDFÖRANDEN....28
Anf. 80 Statssekreterare ULRIKA HOFF 28
Anf. 81 REBECKA LE MOINE (MP)....29
Anf. 82 ANNA LASSES (C)....29
Anf. 83 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V)....29
Anf. 84 Statssekreterare ULRIKA HOFF 29
Anf. 85 ORDFÖRANDEN....29
Anf. 86 Statssekreterare ULRIKA HOFF 29
Anf. 87 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S)....30
Anf. 88 Statssekreterare ULRIKA HOFF 30
Anf. 89 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S)....30
Anf. 90 ANNA LASSES (C)....30
Anf. 91 REBECKA LE MOINE (MP)....31
Anf. 92 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V)....31
Anf. 93 JESPER SKALBERG KARLSSON (M)....31
Anf. 94 Statssekreterare ULRIKA HOFF 31
Anf. 95 REBECKA LE MOINE (MP)....31
Anf. 96 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V)....31
Anf. 97 Statssekreterare ULRIKA HOFF 31
Anf. 98 ORDFÖRANDEN....31

Anf. 99 Statssekreterare ULRIKA HOFF 32
Anf. 100 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S).....32
Anf. 101 Statssekreterare ULRIKA HOFF 33
Anf. 102 REBECKA LE MOINE (MP).....33
Anf. 103 ANNA LASSES (C).....33
Anf. 104 BANESA MARTINEZ ROLDÁN (V).....33
Anf. 105 DANIEL VENCU ÖHRLUND CASTRO (S).....33
Anf. 106 Statssekreterare ULRIKA HOFF 34
Anf. 107 ORDFÖRANDEN.....34
Anf. 108 Statssekreterare ULRIKA HOFF 34
Anf. 109 ORDFÖRANDEN.....34
Anf. 110 Statssekreterare ULRIKA HOFF 34